

สรุปการประชุมชี้แจงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำหรับหน่วยงานเข้าร่วมการประเมิน

ตามที่สำนักงานธรรมาภิบาลและการบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยรามคำแหง เข้าร่วมการประชุมชี้แจงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จากสำนักงาน ป.ป.ช. ผ่านช่องทางออนไลน์ Facebook : ITAS NACC และ YouTube : ITAS NACC ในวันที่พุธ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. โดยมีผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานธรรมาภิบาลฯ เข้าร่วมรับฟัง เพื่อเป็นการชี้แจงและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ให้เป็นไปในทิศทางและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

การประเมินการทุจริตแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะได้แก่ ประเมินจากการสำรวจการรับรู้ เป็นการสำรวจเฉพาะเจาะจงบางปัญหา และการประเมินความพยายามการแก้ไขปัญหาการทุจริต เป็นการประเมินภาพลักษณ์ของหน่วยงานนั้น ๆ ว่าได้มีการดำเนินการบริหารจัดการ การให้บริการสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ กฎข้อบังคับต่าง ๆ การประเมินจะดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นการผสมผสานการรับรู้ถึงปัญหาของหน่วยงานกับการพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตเข้าด้วยกัน จะประเมินในลักษณะการสำรวจซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนด้วยกัน ได้แก่ การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กร การสำรวจผู้ที่เข้ามาติดต่อใช้บริการกับหน่วยงาน และการสำรวจข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยจะไม่มีเปิดเผยข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจ ซึ่งถือได้ว่าการประเมิน ITA เป็นเครื่องมือที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานนำปัญหาที่เกิดขึ้นไปแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสูงสุดในหน่วยงานต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการประเมิน ITA และต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาในภาครัฐ การพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด โดยมีหน่วยงานทั้งสิ้น ๘๓๐๐ หน่วยงาน เข้าร่วมการประเมิน โดยมีหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หลักเกณฑ์การประเมินในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ยังไม่มีการเปลี่ยนจากปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มากนักเพื่อให้หน่วยงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงบางกรณีดังนี้

๑. เปิดโอกาสการมีส่วนร่วม การกำหนดช่วงระยะเวลาการเข้าตอบแบบวัด IIT และแบบวัด EIT มีระยะเวลามากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานได้สามารถมีส่วนร่วมการประเมินได้มากขึ้น

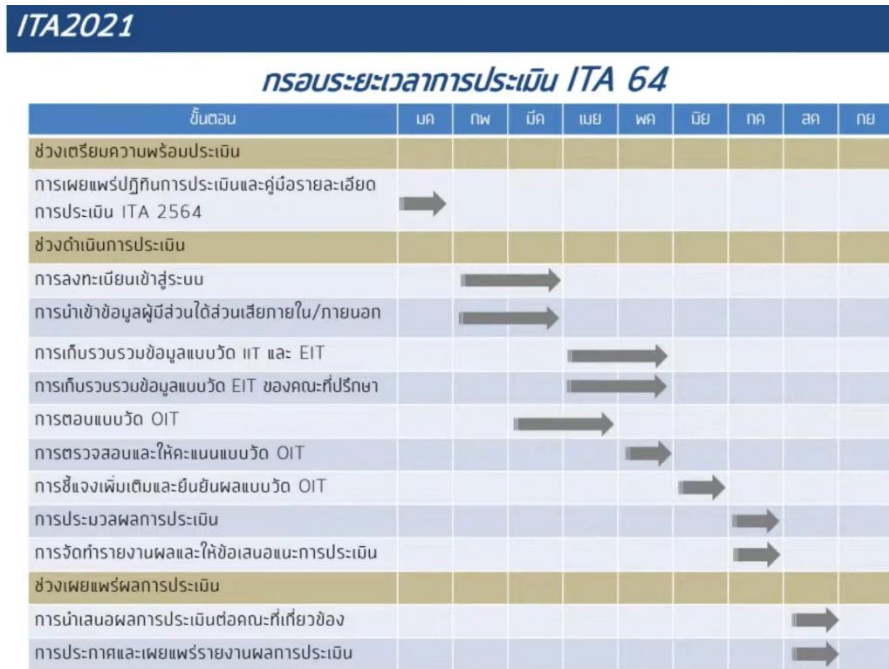
๒. เปิดโอกาสการรับคำปรึกษาแนะนำ หน่วยงานที่ร่วมการประเมินสามารถปรึกษาและรับคำแนะนำจากคณะที่ปรึกษาได้ตลอดช่วงระยะเวลาการประเมิน ตั้งแต่ก่อนเริ่มการลงทะเบียนเข้าร่วมการประเมิน ระหว่างการประเมิน และหลังจากที่มีการตรวจและให้คะแนนแบบวัด OIT ทำให้หน่วยงานได้ศึกษา ทบทวนและปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. เปิดโอกาสการชี้แจงเพิ่มเติมและยืนยันแบบ OIT กำหนดขั้นตอนเพิ่มเติมคือขั้นตอนการชี้แจงเพิ่มเติมและยืนยันแบบวัด OIT เพื่อเปิดโอกาสและให้หน่วยงานที่รับการประเมิน ได้มีโอกาสชี้แจงหรืออธิบายเพิ่มเติม ในกรณีที่เห็นว่าการให้คะแนนเกิดการเข้าใจผิดในสาระสำคัญ

๔. ปรับช่วงเวลาการประกาศผล การดำเนินการประเมินจะแล้วเสร็จภายในเดือน กรกฎาคม และเปิดเผยผลการประเมินเร็วขึ้นกว่าที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการขับเคลื่อนงานได้เร็วขึ้น

๕. ปรับปรุงเงื่อนไขบางประการที่เป็นปัญหา การกำหนดเงื่อนไขหรือองค์ประกอบบางประการ ที่อาจเป็นข้อจำกัดหรือปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อให้แนวทางการปฏิบัติในการตอบแบบวัด OIT มีความชัดเจนมากขึ้น

กรอบระยะเวลาประเมิน ดังนี้

เครื่องการประเมิน ITA ประกอบด้วย ๓ เครื่องมือ ได้แก่

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) สัดส่วนคะแนนการประเมิน ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) สัดส่วนคะแนนการประเมิน ๓๐ เปอร์เซ็นต์

๓. แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สัดส่วนคะแนนการประเมิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในเข้ามามีส่วนร่วมในการตอบแบบวัดความรู้ โดยจะต้องมีอายุการทำงานตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป สืบเนื่องจากคำถามบางประเด็นเป็นคำถามที่ต้องถามย้อนปี ผู้บริหารหรือแอดมินของหน่วยงานจะไม่มามารู้อได้ว่าบุคลากรท่านให้เป็นคนตอบแบบสำรวจ แต่จะเห็นได้เฉพาะข้อเสนอแนะเท่านั้น ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

๑. ตัวชี้วัดที่ ๑ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม การปฏิบัติงานของบุคลากรในภาครัฐ

๒. ตัวชี้วัดที่ ๒ เกี่ยวกับการใช้งบประมาณ เป็นการดึงบุคลากรที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณเข้ามามีส่วนร่วม รับฟัง รับรู้ ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน

๓. ตัวชี้วัดที่ ๓ เกี่ยวกับการใช้อำนาจ เป็นประเด็นของผู้บังคับบัญชามอบหมายงาน การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การอบรม การศึกษาดูงาน การสั่งให้ทำในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง การใช้อำนาจในหัวข้อนี้ผู้บังคับบัญชาหมายถึงผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ที่สั่งงานหรือประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ตอบโดยตรง

๔. ตัวชี้วัดที่ ๔ เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ เป็นการบริหารทรัพย์สินของหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นการขอยืม การขอใช้ การขออนุญาตการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อป้องกันการนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้อง

๕. ตัวชี้วัดที่ ๕ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต เป็นตัวชี้วัดที่มุ่งเน้นที่ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานให้ความสำคัญในการต่อต้านการทุจริต การทบทวนนโยบายเพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) เป็นการเก็บข้อมูลจากผู้ที่มาติดต่อกับหน่วยงาน ผู้ที่มาขอรับบริการ ผู้ที่มายื่นข้อเสนอราคาการจัดซื้อจัดจ้าง หรือผู้ติดตามติดต่อตามภารกิจหลักของหน่วยงานนั้นโดยตรงประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

๑. ตัวชี้วัดที่ ๑ เกี่ยวคุณภาพการดำเนินงาน เป็นประเด็นการนำวิธีการสื่อสาร การดำเนินงานไปแก้ไขปรับปรุงการทำงาน เช่น การบริการโดยไม่เลือกปฏิบัติ การเรียกรับสินบน

๒. ตัวชี้วัดที่ ๒ เกี่ยวประสิทธิภาพการสื่อสาร เป็นประเด็นสารเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ต่อสาธารณะ จัดให้มีช่องทางรับความคิดเห็น ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน

๓. ตัวชี้วัดที่ ๓ เกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการทำงาน เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องการปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็ขั้นตอนการทำงาน ความมุ่งมั่นเอาใจใส่ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้

แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงาน โดยผู้บริหารขององค์กรจะเป็นผู้ตรวจสอบทุกลิงค์เพื่อยืนยันว่ามีการเปิดเผยข้อมูลจริง มีการส่งลิงค์ไปยังคณะกรรมการผู้ตรวจสอบตามลิงค์ที่ปรากฏจริง แบ่งออกเป็น ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่

๑. ตัวชี้วัดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

- ข้อมูลพื้นฐาน (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑.๑) ข้อสังเกตในเรื่องของข้อมูลผู้บริหาร ช่องทางการติดต่อผู้บริหาร ไม่จำเป็นต้องเป็นเบอร์มือถือโดยตรงของผู้บริหารได้ เป็นเบอร์ของหน่วยงานหรืออีเมลก็ได้ ข้อมูลการติดต่อต้องครบองค์ประกอบด้านข้อมูลที่กำหนด Social Network (๐๙) หน่วยงานที่ส่ง Facebook, Line, Twitter ต้องอยู่เว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ให้ส่งเว็บไซต์หลักของหน่วยงานและอธิบายประกอบว่าอยู่ส่วนใดของเว็บไซต์

- การบริหารงาน (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑.๒) คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (๐๑๓) เป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ กับคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ (๐๑๔) เป็นคู่มือสำหรับผู้ที่มาติดต่อรับบริการ ทั้งสองคู่มือที่แตกต่างกันต้องเป็นคนละคู่มือ E-Service (๐๑๓) ต้องสอดคล้องกับภารกิจการทำงานหลักของหน่วยงาน ประชาชนสามารถใช้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เลย

- การบริหารเงินงบประมาณ (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๓) สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุรายเดือนเป็นข้อบังคับให้หน่วยงานต้องจัดทำสรุปเป็นรายเดือน ในช่วงระยะเวลาการตรวจประเมินอย่างน้อยต้องมีข้อมูล ๖ เดือนแรกสำหรับหน่วยงานที่ใช้งบประมาณ กรณีเดือนที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างก็ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลให้ระบุชัดเจนว่าหน่วยงานไม่มีจัดซื้อจัดจ้างในเดือนนั้น

- การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๔) นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล (๐๒๕) มาสามารถใช้แผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลมาใช้ตอบได้ โดยแผนต้องครอบคลุมในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (๐๒๗) ต้องมีครบถ้วนทุกหลักเกณฑ์ ให้แยกเป็นหมวดหมู่ให้ชัดเจน ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปดูได้และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลก็จะทราบว่าหน่วยงานของตัวเองนั้นมีหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลอย่างไร

- การส่งเสริมความโปร่งใส (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๕) ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๐๓๐) ต้องเป็นช่องทางร้องเรียนเรื่องทุจริตโดยเฉพาะไม่ใช่การร้องเรียนเรื่องทั่วไป ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น (๐๓๒) ควรอยู่บนเว็บไซต์หลักของหน่วยงานประชาชนสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้เลย

๒. การป้องกันการทุจริต (ตัวชี้วัดที่ ๑๐) กอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย

- การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑) เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีจะต้องมีการระบุมাত্রการจัดการความเสี่ยงในปีนั้น ๆ และไม่ใช่ความเสี่ยงทั่ว ๆ ไปของระบบงานที่ปฏิบัติ การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรต้องอธิบายถึงกิจกรรมดังกล่าวว่าส่งเสริมให้บุคลากรซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่อย่างไร บางหน่วยงานนำเว็บไซต์ข้อมูลของ E-plan มาซึ่งทำให้สาธารณชนไม่สามารถเข้าถึงได้ จึงไม่สามารถตอบโจทย์ในข้อนี้ได้

- มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต (ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๒) มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใภายในหน่วยงาน (๐๔๒) จะต้องเป็นการวิเคราะห์ผลการประเมินของปีที่ผ่านมา จุดอ่อน จุดแข็ง ส่วนใดที่ต้องปรับปรุงหน่วยงานต้องกำหนดมาตรการให้ชัดเจน และมาตรการต้องเป็นไปได้อย่างจริงจังในทางปฏิบัติด้วย มีข้อเสนอแนะโดยนำผลการประเมิน IIT และ EIT มาประเมินร่วมกับ OIT ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใภายในหน่วยงาน (๐๔๓) เป็นการรายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๐๔๒ ต้องดำเนินการให้เสร็จทันในช่วงระยะเวลาการตรวจประเมินเพื่อให้เห็นถึงการขับเคลื่อนบางหน่วยงานใช้วิธีการประชุมหารือถึงการขับเคลื่อนเรื่อง ITA ก็สามารถตอบข้อคำถามนี้ได้

การชี้แจงเพิ่มเติมและยืนยันแบบ ITA หลังจากการตรวจและการให้คะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ในกรณีที่หน่วยงานเห็นว่า คณะที่ปรึกษาไม่พบข้อมูลหรือเข้าใจผิดในบางกรณี หรือตรวจไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด สามารถเขาชี้แจงเพิ่มเติมได้ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน หลังจากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถือว่าหน่วยงานเห็นด้วยกับผลการตรวจ

ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

๑. ควรใส่ลิงค์ตั้งแต่นำหน้าแรกของเว็บไซต์ตามด้วยลิงค์ที่อยู่ของข้อมูลนั้น ๆ
๒. ควรนำข้อมูลมาไว้บนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ข้อใดที่หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมายให้ทางหน่วยงานระบุให้ชัดเจน
๓. รูปแบบการรายงานหน่วยงานใดรายงานในรูปแบบปีงบประมาณให้รายงานผลของเดือน ต.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔ หน่วยงานใดรายงานรูปแบบปีปฏิทินให้รายงานในรูปแบบสามเดือนเริ่มตั้งแต่ มี.ค. - มี.ค. ๖๔
๔. ควรปรับปรุงเว็บไซต์ให้สามารถเข้าได้ตลอดเวลา

๕. ควรอธิบายให้ชัดเจนของลิงค์ว่าข้อมูลนั้นอยู่ส่วนไหนอย่างไรของเว็บไซต์หน่วยงาน สามารถเข้าได้ตำแหน่งใดจุดใดของเว็บไซต์

๖. OIT บางข้อมีการจัดกิจกรรม ซึ่งตามสถานการณ์ปัจจุบันไม่สามารถจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมได้ หน่วยงานสามารถนำคำสั่งของส่วนราชการ หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่สั่งห้ามไว้มาประกอบคำอธิบาย

๗. ในช่วงระยะเวลาตรวจกรณีที่คณะกรรมการที่ปรึกษาไม่สามารถเข้าลิงค์ที่ทางหน่วยงานส่งไปได้ ทางที่ปรึกษาจะมีการติดต่อไปยังแอดมินของหน่วยงาน ให้ทางหน่วยงานดำเนินการแก้ไขให้เว็บไซต์ใช้งานได้ภายใน ๕ วัน

ภาพกิจกรรมประกอบการอบรม

